

Federacja Rosyjska

2. System Administracyjny

2.1. Ustrój polityczny.

Zgodnie z zapisami Konstytucji Federacji Rosyjskiej przyjętej 12 grudnia 1993r., Rosja jest federacyjną republiką prezydencką (jak określają niektórzy rosyjscy konstytucjonaliści republiką pół-prezydencką).

Podział administracyjny Federacji Rosyjskiej kształtuje się następująco: 21 republik, 9 krajów, 46 obwodów, 2 miasta o znaczeniu federalnym, jeden obwód autonomiczny, a także 4 okręgi autonomiczne.

W ramach tego podziału funkcjonuje 8 okręgów federalnych, w których działalność organów federalnych koordynuje mianowany przez Kreml – pełnomocny przedstawiciel prezydenta FR.

Struktury państwowe, zarówno centralne, jak i na poziomie regionów skonstruowane są na zasadzie typowego trójpodziału władzy: ustawodawczej (Zgromadzenie Federalne), wykonawczej (rząd) i sędowniczej (*de iure* niezależne sądy).

Prezydent FR jest głową państwa i zwierzchnikiem sił zbrojnych. Wybierany na cztery lata w drodze wyborów bezpośrednich. Na czas sprawowania urzędu jest nietykalny. Może być usunięty ze stanowiska tylko w drodze procedury postawienia go w stan oskarżenia przez Dumę Państwową za akceptacją Rady Federacji.

Urzędujący na Kremlu rosyjski prezydent realnie dysponuje bardzo silną pozycją w państwie. Praktycznie jest centralnym ośrodkiem wyznaczającym kierunki polityki wewnętrznej i zagranicznej państwa.

Uprawnienia, jakie wynikają z obowiązującej Konstytucji FR są wystarczająco szerokie, by prezydent jako gwarant suwerenności, niezawisłości i terytorialnej integralności państwa nadal był wiodącym ośrodkiem władzy w Rosji, a dotyczą one między innymi:

- wyznaczania wyborów do Dumy Państwowej i decyzji o jej rozwiązaniu;
- prawa inicjatywy ustawodawczej;
- podejmuje decyzję o wprowadzeniu stanu wyjątkowego;
- negocjuje, podpisuje umowy międzynarodowe;
- wyraża zgodę na przyznanie obywatelstwa FR oraz podejmuje decyzje o udzieleniu azylu politycznego.

2.2. Władza ustawodawcza.

Parlament Federacji Rosyjskiej – Federalne Zgromadzenie jest najwyższym organem przedstawicielskim i ustawodawczym FR. Składa się on z dwóch izb: Rady Federacji (izba wyższa) i Dumy Państwowej (izba niższa).

W Dumie zasiada 450 deputowanych, wybieranych na cztery lata, spośród obywateli rosyjskich, którzy ukończyli 21 lat i dysponują prawem wyborczym. Ta sama osoba nie może być jednocześnie deputowanym i członkiem Rady Federacji, nie może także pełnić innych funkcji w organach władzy przedstawicielskiej, czy w strukturach rządu.

Zarówno na czele Rady Federacji, jak i Dumy Państwowej stoją przewodniczący. W obecnym parlamencie, który wybrany został 2 marca 2008 r. przewodniczącym Rady Federacji jest S. Mironow, zaś funkcję przewodniczącego Dumy Państwowej podobnie, jak w poprzedniej kadencji powierzono B. Gryzłowowi.

Duma Państwowa podejmuje decyzje w ramach przewidzianych Konstytucją kompetencji większością głosów pełnego składu Dumy. Postanowienia Dumy zatwierdza Rada Federacji.

Obie izby pracują w odrębnych trybach, posiedzenia są zazwyczaj otwarte (przewodniczący mogą utajnić obrady jeśli, regulamin obrad taki przypadek przewiduje).

W ramach struktur obu izb, poza przewodniczącymi wybierani są także wiceprzewodniczący. Regulaminy przewidują także prace deputowanych w ramach powołanych komitetów i

Federacja Rosyjska

komisji, zajmujących się określoną tematyką, np. spraw bezpieczeństwa, międzynarodowych, kultury i nauki, itp.

Do najważniejszych kompetencji Dumy Państwowej należy głosowanie nad federalnymi ustawami: budżetową, podatkową, ratyfikujących umowy międzynarodowe, statusu i ochrony granicy państwowej, wypowiedzenia wojny. Ponadto Duma udziela zgody na mianowanie premiera rządu, decyduje też o wotum zaufania dla gabinetu ministrów.

2.3. Władza wykonawcza.

Rząd Federacji Rosyjskiej jest wyższym organem federalnym, sprawującym władzę wykonawczą. Status rządu i porządek jego organizacji określony został w części 6 Konstytucji FR, a także w ustawie „O rządzie FR”. Regulacje te przewidują: na czele rządu stoi premier, któremu podlegają zastępcy. W obecnie sformowanej po wyborach prezydenckich (w maju br.) administracji rządowej, kierowanej przez premiera W. Putina zasiada dwóch pierwszych zastępców szefa rządu oraz pięciu „zwykłych” zastępców. W składzie rządu znajdują się ministrowie poszczególnych resortów (na stan obecny - 18) oraz szefowie federalnych służb i agencji, którym ustawodawca przypisał określony zakres władzy wykonawczej,

Premiera rządu mianuje prezydent FR za zgodą Dumy Państwowej. W przypadku trzykrotnego braku zgody deputowanych na prezydenckiego kandydata, głowa państwa samodzielnie wyznacza premiera, jednocześnie rozwiązuje Dumę i rozpisuje nowe wybory. Zastępców premiera i ministrów mianuje i odwołuje ze stanowiska prezydent FR, kandydatury zgłasza premier.

W ramach administracji rządowej działają różnego rodzaju organa o funkcjach koordynacyjnych i doradczych, m.in.: wojskowo - przemysłowa komisja przy rządzie FR, komisja ds. projektu budżetu, kolegium morskie, komisja ds. działalności ustawodawczej.

2.4. Struktura administracji gospodarczej.

W skład struktury administracji gospodarczej wchodzi ministerstwa (Ministerstwo Rozwoju Gospodarczego, Ministerstwo Przemysłu i Handlu, Ministerstwo Energetyki, Ministerstwo Rolnictwa, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego), agencje podległe ministerstwom oraz korporacje państwowe, których kierownicy powoływani są bezpośrednio przez prezydenta FR (np. Państwowa Korporacja ds. Energii Atomowej „Rosatom” lub Państwowa Korporacja ds. Wspierania Opracowywania, Produkcji i Eksportu Produktów Przemysłowych Wysokich Technologii „Rostechologii”).